

Irány a Déli sark

Az asztalán heverő lapozható naptárból látszik, hetekre előre nincsenek szabad órái sem. Sokat utazik, de most a szokásosnál is nagyobb útra készül: jövő év január 2-án indul az Antarktiszra, egy lengyel kutatócsoport meghívásának eleget téve. A cél a dél-amerikai kontinens csücskéhez viszonylag közeli King George Island. Ott van a lengyel bázis, onnan indulnak majd a hóval és jéggel borított bírdalok tájaira.

Pécskay Zoltán, az Atomki tudományos főmunkatársa geokronológiával, elsősorban vulkáni területek kormeghatározásával foglalkozik.

– Eredendően humán beállítottságú vagyok, nyelvi tagozatos osztályban érettségiztem, de középiskolai magyartanárnőmmel nem jöttünk ki – emlékezik. – Volt viszont egy fiatal fizika- és egy matematikatanárom: nekik köszönhetően eljutottam oda, hogy amikor filozófiai kérdésekre kerestem magyarázatot, akkor a természettudományok felé fordultam.

Kémia–fizika szakos tanárként indult pályája a Fazekas-gimnáziumban, majd 1977-től felállásban az Atomki-ba került, 1980-tól pedig teljes életét a tudományos kutatásnak szentelte.

– *Hogyan lehet a Déli sarkra készülni?*

– Elsősorban lelkileg, bár fontos, hogy bírjam fizikailag is. Nagyjából három hónapot töltök majd a sarkvidéken. A ruházatom, a bakancsom, a felszerelésem egy része már úton van valahol a tengeren egy hajón – sokkal több mindenre lesz ugyanis szükségem, mint ami beleférne a repülőgépen szállítható húszegynéhány kilós csomagba.

– *Hogyan éri utol a holmiját?*

– Repülővel szállok Varsóba, onnan Madridon keresztül megyünk tovább Dél-Amerikába, ahonnan hajó visz a célállomásra. Akik már jártak arra, úgy mondják, szinte sohasem fordul elő, hogy nyugalmas három napra lehetne számítani, míg megérkezünk. Hatméteres hullámok, hideg, vad szél – ez nagyon kikészíti a legedzettebbeket is.

– *Mire számít?*

– Az Antarktisz félelmetes és csodálatos vidék. Gyakorlatilag nincs növényzete, mindent hó borít. Még januárban úgy-ahogy

elviselhető az időjárás – nagyjából decembertől márciusig tart az úgynevezett ausztráliai nyár, amikor a hőmérséklet akár plusz 5 fokkal is lehet... – egyébként jóval kiszámíthatatlanabb a klíma, mint az északi sarkon. Bármikor zuhanhat percek alatt 10 fokot a hőmérséklet, vagy feltámadhat egy 80–90 kilométeres sebességgel száguldó szélvihar. Beszereztem egy hálósákot, ami mínusz 30 fokot bír. Ha egy-egy teljes héten kint sátorozunk majd a nyílt terepen, nagy szükség lesz rá.

– *Telefonálni tud majd?*

– Szerencsére már van rá mód, néha majd biztosan beszélhetek a családommal. Feleségem nagy aggodalommal várja a küldetésemet, a fiam pedig azt mondta, apa, ezt nem hagyhatod ki. Nem ez az első felkérésem különben, már többször hívtak lengyel kollégáim, hogy menjek, szívesen látnak a csapatban. Nem fogja elhinni, de a magyar állam egyáltalán nem támogat. Pedig nem sok magyar kutató járt arra. A lengyeleknek valami oknál fogva fontos az Antarktisz – nekünk nem.

– *És a munkahelye?*

– Az intézet vezetője, Fülöp Zsolt határozottan biztatott: menjek, képviseljem a magyar tudományt.

Szénási Miklós

Pécskay Zoltán: „Az Antarktisz félelmetes és csodálatos vidék”

Dupla öröm

Felragyog a szeme, mikor a Győr elleni fantasztikus diadalt szőba hozom. „A szüleim még akkor is szinte extázisban voltak, amikor hazaértem” – idézi fel az öröms pillanatok Szabó Vali. A DVSC-Aquaticum női kézilabda-csapatának friss válogatott beállója pompás hónapokat él meg mostanság.

– Szűcs Gabica, Rác Emese, Sütő Mariann, Madai Petra, Szabados Ibolya és a többiek – igazán jó évfjárt a miénk, ügyes kis csapatunk volt a Loki-ífiben – emlékezik Vali a kezdetekre.

Az első lépések után pedig 2000-ben jött a bemutatkozás a nagyok között. Négy meccsen egy debütáló találat volt az újonc mérlege, de a következő szezonban már 22 találkozó pályára léphetett. Egy bokaszalag-szakadás után a fejlődése érdekében kettős igazolással Hajdúnánáson, a másodosztályban is játszott ekkor. Ottani mérlege elképesztő: 22 meccsen 110 alkalommal készítette megadásra az ellenfeleket. A harmadik élvonalbeli szezonja viszont már Hódmezővásárhelyen találta Valit, akit a több játéklehetőség és az iskolapad vitt oda. A Vásárhelyhez közeli Szegedre ment tanulni, ahol meg is szerezte a diplomáját a jogi egyetem főiskolai karán. Igaz, a végzés idején már Székesfehérváron játszott, a Cornexi-Alcoa csapatában, s alkotórésze lehetett a gárda fantasztikus EHF-kupa-győzelmének.

– Óriási siker volt, hiszen az eldöntőben a Fradit vertük meg saját pályáján, majd az esélyes Győr ellen tetemes hátrányból hódítottuk el a kupát. Szinte hihetetlen volt.

De a nagy siker ellenére Vali hazatért Debrecenbe.

– Szerencsésen jöttek össze a dolgok, mert már bennem is mocorgott, haza kellene jönni, meg a Loki vezetőinek is eszébe jutottam. Hamar megállapodtunk s már jöttem is.

Jött bizony, hogy először 52, majd a következő évben 50 góllal és a rá jellemző harcos, csupaszív védekezéssel segítse csapatát. Hogy aztán az idei szezonban nélkülözhetetlen láncszemévé váljon egy alapjaiban megújult, sikeres Lokinak.

S hogy mi az úgynevezett titok, mitől jobb és miért sokkal eredményesebb a mai DVSC-Aquaticum a tavalyinál? Vali javasolja, a múltat

Szabó Vali: „Az első pillanattól kezdve megtaláltuk egymással a közös hangot”

ne bolygassuk, szívesebben beszél a máról.

– Jól alakult minden. Az első pillanattól kezdve megtaláltuk egymással a közös hangot. Pedig nyolc új játékos érkezett, mégis úgy éreztük, mintha régi ismerősök lennének. Így könnyebb volt a kőkemény alapozást elvégezni. Az sem ingatott meg bennünket, hogy például a Békéscsaba ellen rossz meccset játszottunk, mert tudtuk, még az út elején járunk. A beállós társam, Lulu Uhrakov is nagyon jó partner, sokat lehet tőle tanulni, és edzőnk, Bakó „Boti” győzni akarása is átragadt szerintem mindenkire.

Persze az elvégzett munka is érezteti a hatását, hiszen a sztárokkal teletűzdelt Győr ellen csak egy vasakarató és játszani tudó csapat győzhet. Valinak pedig az ősz nemcsak a ragyogó győzelmi sorozat miatt emlékezetes, hanem egy meghívó miatt is, amely belépő volt számára a válogatottba a dániai Világkupára.

– Meglepődtem a meghíváson, de természetesen nagyon boldogá telt – mondja Vali. – Így aztán most kétszeresen is jól érzem magam...

Kép és szöveg: Gurbán György